

In memoriam B. J. BYCHOVSZKIJ

1974. január 26-án váratlanul elhunyt Borisz Jevszejevics BYCHOVSZKIJ akadémikus, a Szovjetunió Tudományos Akadémiája Zoológiai Intézetének igazgatója, a neves parazitológus, az ismert ichthyológus, a közvetlen fejlődésű mótelyek világhírű szaktekin-télye.

Borisz Jevszejevics BYCHOVSZKIJ 1908. augusztus 27-én Pétervárott született. Középiskolai tanulmányai után a Leningrádi Egyetem Fiziko-matematikai Fakultásának a Biológia osztályára iratkozott be. Egyetemi tanulmányait 1930-ban fejezte be, szakképesítést a V. A. DOGIEL vezette zoológiai tanszéken szerzett. Figyelmét ekkor az alacsonyabb rendű férgek, különösen a közvetlen fejlődésű mótelyek (Monogenea) filogenezise és rendszer-tana kötötte le. Tudományos pályafutását az Állami Tó- és Fo-lyami Gazdaságok Kutatóintézetének halbetegségek osztályán kezdte. DOGIEL közeli munkatársaként számos ichthyo-parazitológiai expedícióban vett részt. Az ezekben kifejtett tevékenység ered-ményeként két monográfiát jelentetnek meg (DOGIEL és BYCHOVSZ-KIJ 1934, 1939).

1935-ben tudományos munkatársként a Zoológiai Intézetbe kerül, ahol folytatja a Monogenea tanulmányozását. Ennek eredményeként már 1937-ben arra a megállapításra jut, hogy a Monogenea nem közeli rokonai a trematodáknak, hanem önálló osztályt képeznek, amely közel áll a Cestodákhoz. DOGIEL nagy jelentőséget tulajdonított ennek a felfedezésnek. Az ezzel kapcsolatos felfogását BYCHOVSZKIJ akadémikus részletesen kifejtette az 1957-ben meg-jelent "A közvetlen fejlődésű mótelyek rendszertana és phylo-geniája" című monográfiájában, amelyet 1962-ben az USA-ban is kiadtak.

BYCHOVSZKIJ akadémikus később maga is számos expedíció munkájá-

nak az irányítója volt olyan távoli vizeken, mint pl. a Sárga és a Dél-Kínai tengerek. Az ezek során gyűjtött egyedülálló Monogenea anyag folyamatos feldolgozását több mint 100 publikáció tartalmazza.

BYCHOVSZKIJ akadémikus nem csupán elméleti halparazitológus volt. A hazai halgazdálkodással, ahol pályafutását kezdte, kapcsolatait soha sem szakította meg. Mindíg segítette a fontos gyakorlati hal-parazitológiai problémák megoldását. E segítségre a koronát az 1962-ben kiadott "A Szovjetunió édesvízi halai parazitáinak határozója" című monográfia tette fel. A mű, amelyet 1964-ben az USA-ban kiadtak, nem csak a szovjet, hanem a külföldi halparazitológusok kézikönyvévé is vált.

B. E. BYCHOVSZKIJ 1942-ben igazgatóhelyettese, majd 1962-ben az igazgatója lett a Zoológiai Intézetnek. A Szovjetunió Tudományos Akadémiájának levelező tagjává 1960-ban, rendes tagjává 1964-ben választották. Tudományos, tudománypolitikai és közéleti tevékenységét a Szovjetunió kormánya magasan értékelte és számos kitüntetésben részesítette.

B. E. BYCHOVSZKIJ korai halálával nem csak a szovjet, hanem az egyetemes ichthyo-parazitológiai tudományt érte nagy veszteség. A magyar parazitológusok közül nem sokan ismerték személyesen. Azok, akiknek megadatott, hogy találkozzanak vele, örökre emlékezni fognak a halkszavú, megnyerő modorú, humanista gondolkodású, a művészetekért rajongó, igen széles látókörű tudósra.

Dr. KOBULEJ Tibor
egyetemi tanár

Borisz Jevszejevics BYCHOVSZKIJ
(1908 — 1974)